

[Bjørn Elmquist]

de stærkeste blandt erhvervsvirksomhederne, der kommer til at betale, og som eksempel vil jeg nævne banker og forsikringsselskaber.

De svagere, de små virksomheder får gennem tilskuddene en vis større styrke, og vi tror og håber på, at det også vil kunne tjene til at bringe flere mennesker i arbejde. Vi mener, at en sådan omfordeling også burde kunne interessere de partier i tinget, som så ofte taler om at tage hensyn til de små i Danmark.

Ole Henriksen (SF):

SF vil stemme for de stillede ændringsforslag, men vi finder ikke, at det er andet end krusninger på overfladen, og vi vil derfor gøre det klart, at ved tredje behandling vil vi, selv om disse ændringsforslag skulle blive vedtaget, stemme imod loven.

Der har været gjort nogle bemærkninger om, hvordan arbejdet er foregået i arbejdsmarkedsudvalget. Det har nu kørt i snart to døgn, og der har været 60-70 deputationer. Jeg synes nok, at det er – og det synes jeg at specielt de borgerlige politikere skal mærke sig – en god anskuelsesundervisning i, hvordan man sætter overenskomster sammen, og hvilke store konsekvenser det har, når man begynder at rokke ved den hårfine balance, som der skal være i et overenskomstforhold mellem to parter. Det er helt klart, at når der kommer en regering og griber ind, er der ikke tale om nogen hårfin balance længere, og der er ikke tale om en afspejling af et styrkeforhold mellem to parter, som det er tilfældet, når der forhandles.

Det vil sige, vi får en skæv overenskomst, en overenskomst, der vil skabe uro på arbejdsmarkedet i de kommende to år. Hvis de borgerlige partier har fået den anskuelsesundervisning, kan det måske hjælpe ved kommende indgreb. Man tør dog håbe, at man bliver lidt klogere, men det bekræfter, at folketinget er det dårligste sted at lave overenskomster. I virkeligheden drejer det sig om mange tusinde overenskomster, man her skal til at gribe ind i, og det er klart, at det kan folketinget ikke gøre med held.

Lønmodtagerne går nu ind i en 2-årig overenskomstperiode, hvor de rent faktisk er i en spændtøje. Hr. Svend Auken sagde i sin ordførertale, at vi har et velfungerende fagretligt system. Det er rigtigt, det er særde-

les velfungerende og velsmurt, og det betyder, at så snart lønmodtagerne skal rokke ved den skævhed, der er kommet i overenskomsterne, i de kommende 2 år, har man et velfungerende system, som lynhurtigt sætter ind og dømmer lønmodtagerne på plads igen i rækkerne.

Det er det, vi vil vende os imod, og jeg synes, at man også fra socialdemokratiets side må begynde at føre en offensiv politik mod denne velsmurte maskine, som jo ikke er nogen domstol, men et magtinstrument over for lønmodtagerne. Man kalder det også en klassedomstol, men det er et magtinstrument over for lønmodtagerne. Det ville være rimeligt, om man overvejede fra forskellig side, bl.a. fra LOs side, at trække sine dommere ud af arbejdsretten nu, så de ikke skal være med til at dømme de lønmodtagere, som kommer i klemme her i overenskomstperioden. Det ville være rimeligt.

Og så synes jeg også, man skulle meddele videre, at det var ønskeligt, om LO ville opsiges hovedaftalen, således at vi kan få hul på hele det fagretlige system og få demokrati ind i forholdene på det arbejdsmarkeds-mæssige område.

Så siger hr. Gammelgaard heroppefra – og det er gentaget af mange borgerlige politikere – at man ønsker skam frie forhandlinger, dem holder man meget af. Men ærlig talt: hvornår regner regeringen og hr. Gammelgaard med at disse frie forhandlinger kommer i gang? Sagen er, at der ikke har været ført frie forhandlinger. Der er ét område, hvor der slet ikke har været ført nogen forhandlinger endnu. Arbejdsgiverne har brugt de korslagte armes politik i forventning om, at dette indgreb ville komme. Det er simpelt hen forgyldning af arbejdsgivernes standpunkter, man foretager i dag.

Jeg kan oplyse over for hr. Gammelgaard med hensyn til konflikter, der jo ofte er en del af det spil, som foregår ved forhandlingerne, at man i 1973 havde en forhandling, og da havde man en konflikt på 3 uger, tror jeg nok. Til trods for denne konflikt forhandlede parterne sig frem til et resultat, som betød, at man fik 1½ times arbejdstidsnedsættelse, og så stemte parterne den overenskomst hjem uden indblanding fra folketingets side. Det hører med i billedet, når man taler om frie forhandlinger.